

RECEPTIVITATEA FAȚĂ DE METODOLOGIA EVALUĂRII CRITERIALE ÎN CADRUL LECȚIILOR DE EDUCAȚIE FIZICĂ ÎN CLASELE PRIMARE

INA TRUHIN, ION CARP
(Republica Moldova)

Abstract: *This article presents the analysis of the literature on the criterial evaluation issue by descriptors in the physical education lessons with the primary school pupils. The studies undertaken by us in the context of the discussed issue allow us to highlight the opinions of the specialists about the unnecessary of the actions adequacy and the evaluation methodology to the shifts in emphasis during the last years in the field of primary education of physical education requiring the reconceptualization and rethinking of the evaluation strategies.*

Evaluarea, fiind o componentă de bază a procesului educațional, a constituit și continuă să fie obiectul unei preocupări atente din partea unor pedagogi teoreticieni și practicieni [2; 5]. Ea vizează nu numai activitatea evaluativă propriu-zisă, ci și alte componente ale practicii pedagogice cu care se află în strânsă legătură.

Conceptul de evaluare în domeniul educației fizice cuprinde un proces complex și receptiv, care pornește de la dependență și se îndreaptă către independență, ajungându-se, în cele din urmă, la interdependență, considerat ca un sistem format din diverse componente aflate în relații reciproce, cum sunt competențele generale și specifice, conținuturile curriculumului, metodele și procedeele de învățare, mijloacele, elevii participanți etc. În acest cadru, evaluarea ca metodă, proces și produs este o componentă complexă, ce variază în relația cu sistemul de educație fizică [3; 8]. Atunci când vorbim de evaluarea criterială/complexă, este necesar să ne referim la sistemul de evaluare în ansamblu.

Motivația evaluării criteriale vine de la schimbările care se produc în sistemul educațional și nu este întâmplătoare, întrucât tot mai intens și pe bună dreptate se vorbește despre suprasolicitarea școlară a elevilor din învățământul primar [4; 6; 7].

În contextul problemei abordate, considerăm că prezenta metodologie propusă reglementează acțiunile manageriale și didactice privind continuarea procesului de implementare a evaluării criteriale prin descriptori, început în anul 2015 în clasa 1, fiind elaborată în temeiul Codului Educației al Republicii Moldova, *Articolul 16, alineatul 5, articolul 3, articolul 152* [1].

În cele ce urmează vom aduce în discuție și propune recomandări ce se întemeiază în Codul Educației și reprezintă un prim document realizat în conformitate cu reformele actuale. În contextul aplicării Codului, ne-am axat pe conceptele metodologice ale evaluării criteriale prin descriptori la educația fizică în clasele primare și am în cercat să scoatem în evidență receptivitatea cadrelor didactice la acest proces.

În conformitate cu obiectivele specifice ale curriculumului în vigoare, formele de practicare a exercițiilor fizice în clasele primare sunt multiple. Analiza lor este cu atât mai complexă, cu cât interferează factorii de ordin intelectual, relațional, biopsihofiziologici, fizici, inclusiv de ordin material, de realizare a conținuturilor de învățare, de metode, de mijloace, de priceperi și de pasiunea profesională în învățarea și evaluarea calitativă a copilului în creștere [3].

Astfel, scopul cercetării noastre rezidă din necesitatea argumentării teoretice și conceptuale a metodologiei de evaluare a competențelor formate elevilor din învățământul primar, în contextul fundamentării științifice a fenomenului complex de apreciere a stării de sănătate, prin activitățile motrice desfășurate.

Pentru realizarea scopului propus am realizat o cercetare sociologică, care a fost aplicată învățătorilor și profesorilor de educație fizică din mai multe instituții din municipiul Chișinău. Chestionarea sociologică s-a desfășurat pe un eșantion alcătuit din 74 de cadre didactice, cu vechimea în muncă de cel puțin 5 ani. Chestionarul elaborat de noi conține 16 întrebări cu 58 variante de răspunsuri care au fost completate și prelucrate statistic.

Analiza răspunsurilor înregistrate la subiectele formulate în chestionar, cu specific general și concret la tema cercetată, a permis să ne creăm o imagine despre procesul de implementare a metodologiei de evaluare prin descriptori a elevilor claselor primare în cadrul lecțiilor de educație fizică. Astfel, fiecare răspuns al pedagogilor chestionați a fost acceptat, analizat și interpretat din punctul de vedere al relației cauză–efect.

În *figura 1* sunt reprezentate grafic opiniile respondenților la întrebarea „*Alegeți varianta de răspuns ce ar reda conceptul de evaluare criterială*”. Marea majoritate a celor chestionați (48%) sunt de opinia ca conceptul de evaluare reprezintă criterii calitative care descriu modul de manifestare a competențelor elevului și permit determinarea gradului de realizare a acestora (minim, mediu, maxim). În conformitate cu nivelul atins, descriptorii permit acordarea de calificative (suficient, bine, foarte bine). Alt grup de pedagogi chestionați (27%) consideră conceptul de evaluare criterială drept un set de calități importante, care se regăsesc în produsele învățării și care trebuie să se prezinte ca un sistem: „criteriu = calitate a procesului și produsului învățării de către elev”. O parte din cadrele didactice chestionate (25%), au răspuns că acest concept ține de evaluarea rezultatelor școlare, efectuată prin descriptori, care specifică nivelul performanțelor individuale ale elevului în raport cu competențele urmărite.

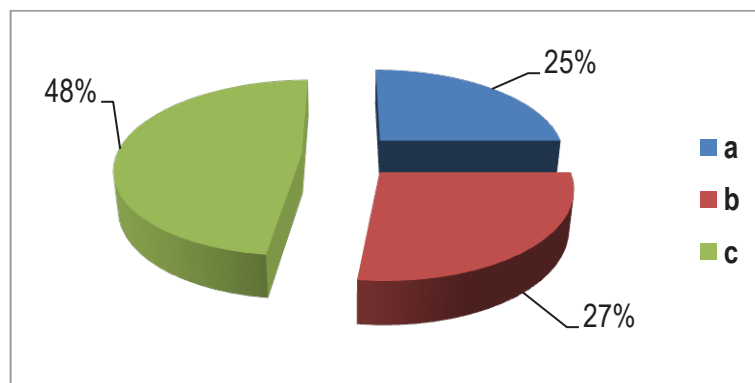

Figura 1. Răspunsurile la întrebarea „Alegeți varianta de răspuns ce ar reda conceptului de evaluare criterială”

Referitor la sistemul contemporan de notare (figura 2), majoritatea celor chestionați (46%) consideră că sistemul de notare de la 1 la 10 este satisfăcător dar necesită să fie perfecționat, pe când 27% respondenți sunt de părerea că acest sistem de evaluare este în mare măsură eficient. În același timp 13% respondenți au menționat ca sistemul de evaluare de la 1 la 10 este eficient în mică măsură, iar 12,5% din cei chestionați consideră ca acest sistem de evaluare nu este eficient și necesită modificări.

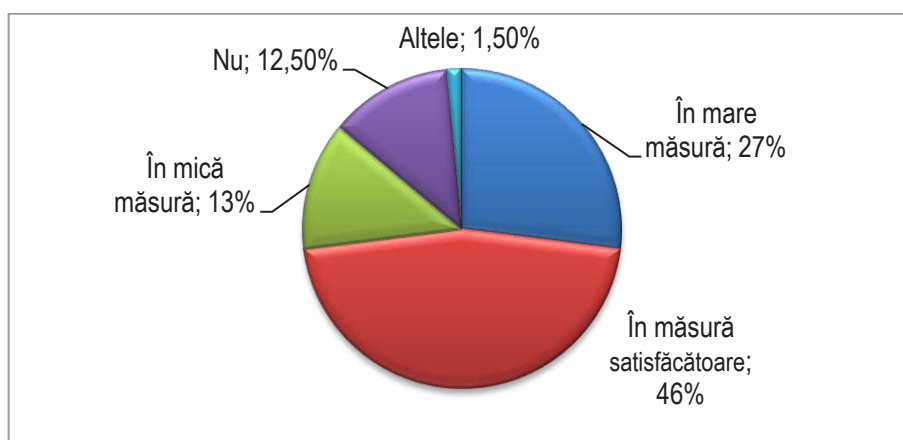

Figura 2. Răspunsurile la întrebarea „Considerați că sistemul de notare de la 1 la 10 este eficient?”

În figura 3 sunt prezentate grafic opiniile respondenților la întrebarea „Evaluarea criterială prin descriptorii (ECD) motivează elevul pentru lecția de educație fizică?” Marea majoritate a celor chestionați 38% au răspuns ca ECD motivează în mare măsură elevul pentru mișcare în cadrul lecțiilor de educație fizică. Un număr de subiecți care constituie (29%) și-au exprimat opiniile că ECD motivează în măsură suficientă elevul pentru a învăța să practice educația fizică și îl conștientizează. Mai puține la număr au fost opiniile care consideră ca ECD nu motivează sau motivează în mică măsură elevul spre a învăța să învețe educația fizică – 16% și 17%.

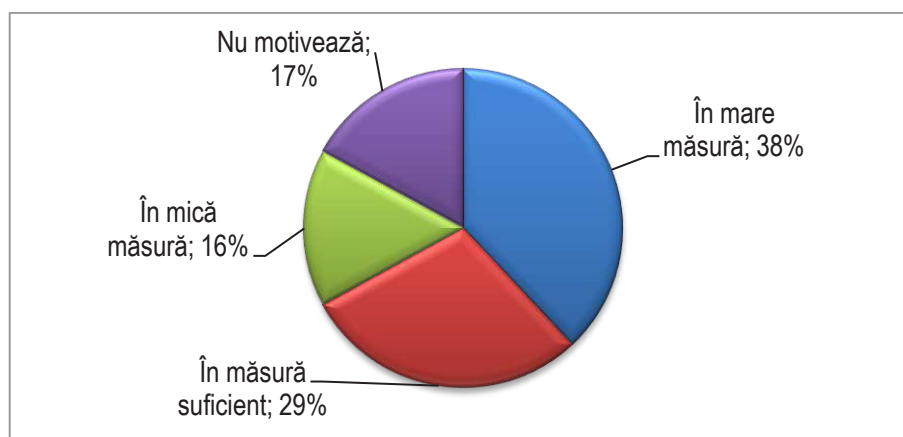

Figura 3. Răspunsurile la întrebarea „Evaluarea criterială prin descriptori (ECD) motivează elevul pentru lecția de educație fizică?”

Opiniile respondenților cu privire la evaluarea competențelor de educație fizică prin calificative (foarte bine, bine, suficient) sunt prezentate grafic în figura 4. La acest subiect, 19,37% din cei chestionați au răspuns că evaluarea competențelor de educație fizică prin calificative permite deplasarea accentului de la nivel, la conținut și importanța procesului de învățare, pe când 18,02% și, respectiv, 17,57% au afirmat ca evaluarea competențelor de educație fizică prin calificative elimină discriminarea și reprezintă un avantaj practic pentru a îmbunătăți nivelul de pregătire al elevului. Un număr mai mic (1,71% și, respectiv, 7,21%) au menționat că, evaluarea competențelor de educație fizică prin calificative (foarte bine, bine, suficient), nu permite urmărirea succesului elevului și că, evaluarea este mai obiectivă.

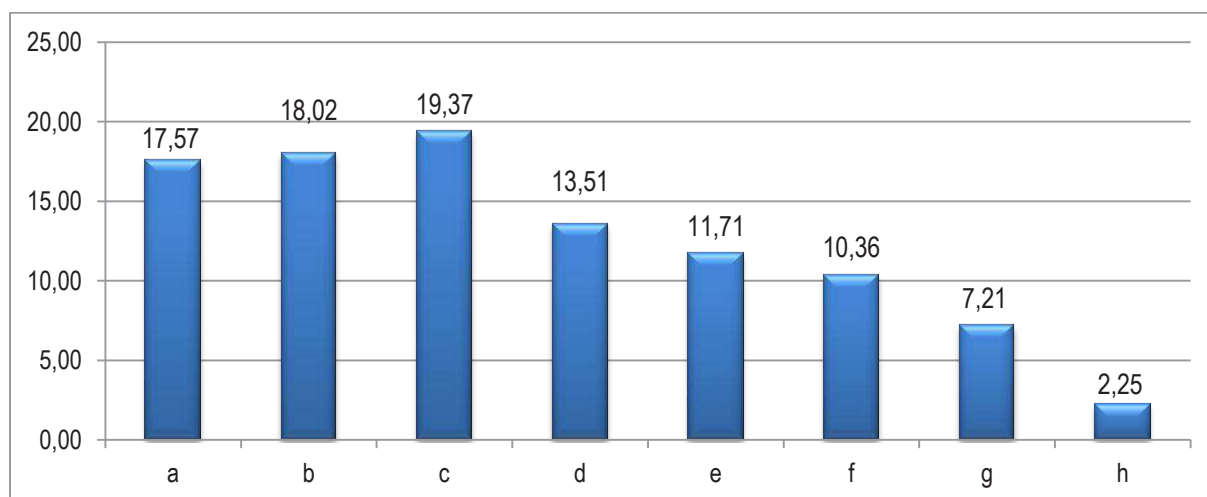

Figura 4. Răspunsurile la întrebarea „Ce părere aveți despre evaluarea competențelor de educație fizică prin calificative (foarte bine, bine, suficient)?”

Ținând cont de importanța problemei abordate, considerăm că programul de aplicare a sistemului de evaluare pe parcursul ciclului primar este axat pe metodologia de predare pe o perioadă determinată și pe organizarea diferitor tipuri de lecții în cadrul procesului educațional. Structura lor a cuprins acele probleme de evaluare didactico-teoretice și practice care determină

cunoștințele și deprinderile motrice de bază privind menținerea stării optime de sănătate, creșterea capacității de adaptare la factorii de mediu.

În concluzie, putem menționa că evaluarea criterială prin descriptori în clasele primare poate fi considerată un proces dinamic, continuu și complex de determinare a competențelor în conformitate cu particularităților individuale ale copilului, care poate servi drept factor de stimulare pozitivă a elevilor și o motivare pentru cadrul didactic.

Bibliografie:

1. *Codul Educației al Republicii Moldova* nr. 152 din 17.07.2014. In: Monitorul Oficial al Republicii Moldova, 24.10.2014, Nr. 319-324 (634).
2. *Curriculum școlar. Clasele I-IV*. Chișinău: Tipografia Centrală, 2010, p. 168-191.
3. Feșteu S. *Bazele didacticii educației fizice școlare*. Iași: Editura PIM, 2016.
4. Fullan M. *Curriculum Implementation end Sustainability*. In: F.M. Cannelly (Ed.) *The Sage Handbook of Curriculum and Instruction*-Sage Publication. 2008.
5. Grimalschi T. *Valoarea de prognoză a evaluării standardelor de eficiență a învățării educației fizice în clasele primare*. In: *Teoria și arta educației fizice în școală*, 2013, nr. 1, Chișinău, p. 18-25.
6. *Metodologia privind implementarea evaluării criteriale prin descriptori în clasa I. Instrucțiune metodică pentru cadrele didactice*. Disponibil la: <http://edu.gov.md/sites/default/files/reg>.
7. Pogolșa L. (coord.), Marin M. (coord.), Gaiciuc V. et al. *Evaluare criterială prin descriptori în învățământul primar. Clasa I. Ghid metodologic*. Chișinău: IȘE (Tipogr. „Cavaioli”), 2015.
8. Potolea D., Neacșu I., Manolescu M. *Metodologia evaluării realizărilor școlare ale elevilor*. Ghid metodologic general. București: Editura ERC PRESS, 2011.

